Souria
Libre Arménien
BP 814 TEL 13990
ALEP-SYRIE
ՍՈՒՐԻԱՀԱՅ
ազատ տնօրէն
հասցէ

ՕՐԱԹԵՐԹ

سورية
جريدة يومية سياسية حرة
صاحب الامتياز ورئيس التحرير المسؤول
وانس يازجيان
حلب ص.ب ٨١٤ هاتف ١٣٩٩٠

ՀԱ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 142 (3330) | ԿԻՐԱԿԻ, 2 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1956 | ՀԵՌ. ԹԻՒ 13990 | ԳԻՆԸ 10 Ս. Դ.

ՄԱՇՓՈՐՋ ՉՈՒ Է՛Ն ԼՈՑԻ ԵՒ ՆԵՀՐՈՒԻ ԴԷՄ ԹՈՒՐՔ ԲԱՆԱԿԸ ՌԱԶՄԱՓՈՐՁԵՐՈՒ ՄԷՋ

Թրակաց-իսթալէեան եւ իտալեան կեդրոնացումներ կան Սուրիոյ սահմանագրուն վրայ յայտարարեց Սալահ Պիքար

ՄԻԼ ՑԵԱԼ ՆԱՀԱԳՆԵՐԸ ԿԸ ՊԱՇՏՊԱՆԷ ՊԱՂՏԱՏԻ ՈՒԽՏԻ ԱԶԴԱՄ ԶՈՐՄ ԵՐԿՐՆԵՐԸ

Իրաքի Շէխ իսլամները կը վարեն իրաքի ՀՄԲՈՍՏՈՒԹԻՒՆԸ

Պաղտատէն հասած վերջին լուրերուն համաձայն Լըվա-շարքի օր Նէկէֆի մէջ ժողովուրդը զէնք գործածած է ոստիկանութեան դէմ, ձի թիւով զոհեր և վիրաւորներ տալէ ետք որուն վրայ բանակը պատրաստ է քալաքը իսլ ժողովուրդը տիրացած է քաղաքի պետական բոլոր շէնքերուն Օդերեւոյթ մէկ կը գտնուի Նէկէֆէն խոյանելու պատ Հասան էլ Հաքիմի Թոռը։

Լիքոսուածութիւնը տարածուած է Նէկէֆի շրջակայքը որուն վրայ Նուրի Սաիտ կառավարութիւնը իր ժօտ տրաւիրած է ցկշանութիւնը պետերը ու անոնցմէ պահանջած է որ կառավարութեան օգնութիւնը ղալելու համար սակայն անոնք մերժած են նկատի ունենալով որ ըլլասուածութիւնը զեկավարողները Շէխ կրօնապետներն են հետևաբար բոլոր շէնքերը երկրին ամէն կողմէն ոտքի եկած են ու կը հետևին իրենց կրօնապետերու ընթացքին որոնք Նգիպտոսի դէմ կատաղած յարձակումը բոլանդակ արաբական աշխարհին համար որբագան պատերազմական վարագանութիւն կը նկատեն։

Մինչ կողմէ խումբ մը իտալներ Պաղտատ վիճակական պլան ներկայանալով վիճակուհն պահանջած են որ իւնան-ութիւնն վարէ Նուրի Սաիտ այլազգ պաղտատէն գուրս չեն եկներ։

Կառավարութիւնը իր կարգին պետական և զինուորական պատրաստութիւն մը ընկնց կրօնապետ Հասան էլ Հաքիմի, անկից ընդդիմելով որ կացութիւնը հանդարտեցնէ սակայն կրօնապետը ըսպարհակաց մերժած է այդ առաջարկը և յայտարարած է թէ ժողովուրդը հանգստանալու պետի էջրանալէ մինչև որ անոնց բառացի կերպով յայտարարե՛ «անկից գուանան, իրաք քաշուեցաւ Պաղտատ Ալիանէն»։

Իսկ երկրի բոլոր շրջաններէն հետագիներ կը սերան վճռապետն օրոնք կը պահանջեն Նուրի Սաիտ հետացումը և անոր ու անոր կողմնակիցներուն գատաստանութիւնը։

Արտ. նախարարին յայտարարութիւնը

Դամասկոս.— Երեսքին նախարար Սալահ Պիքար Հինգշաբթի երկրկրեան ժամը 5 30ին ժամերգ ասուլիս մը սորքեց նախարարատան գահլիճին մէջ որուն ներկայ եղան ասլիքացի և օտար մեծ թիւով լրագրողներ։

Նախարարը գուսոր յայտարարութիւն ըր կարդալէ ետք Սուրիոյ կացութեան և արտաքին քաղաքականութեան շուրջ մէկ առ մէկ պատասխանից տերացի և օտար թղթակիցներու հարցումներուն։

Ի յայտնի նախարարը յայտարարից թէ Թուրքիա և Իրաք բանակ կեդրոնացած են Սուրիոյ սահմաններուն վրայ, ինչպէս նաև Սուրիա անկը — Ֆրանքօ-Իսրայէլեան յարձակում մը կը նախատեսէ իր վրայ օր կրնայ պատհել օրևէ ժամանակ։ Նախարարը ըսաւ նաև թէ Սուրիա ամէն գնով պիտի գիմակալէ օրևէ թշնամական արարք կամ ձեռնհաս և զինուորական ու քաղաքական ամէն տեսակի օգնութիւն պիտի պահանջէ բոլոր երկիրներէն եթէ յարձակուի ինքնիրեն։

Նախարարը անգամ մը ևս հաստատեց թէ Սուրիա օրևէ ժամանակ տեսակի ուխտերու պիտի չմասնակցի նոյնիսկ այդ ուխտերը թշնամական երեկոյթ ալ ստանալու ըլլան։ Նախարարը հերքեց նաև թէ Սուրիա օտար պետութեան զինուորական խորհուրդ չէ եղած ու պիտի շհլայ և պիտի շարունակէ իր ճեղքը քաղաքականութիւնը։

Նախարար Պիքար յայտնեց նաև թէ Նուրի Սաիտ գասագրութիւնը կը ձգտէ գալ սյեղ Սուրիոյ ներքին վարչական տապատ ճշ ու սուրիական բանակը կռնակէն հարուածել։ Նախարարը ըսաւ թէ Նուրի Սաիտ քաղաքականութիւնը Սուրիոյ հանգիստ թշնամական քաղաքականութիւնն մըն է և կը ձգտի Սուրիան Պաղտատի Ուխտին մէջ ռանել նոյնիսկ բանի այժ գործածելով։

Լաոնտոնի խորհրդաժողովները

Լաոնտոն.— Թուրքիոյ արտաքին նախարարին Լաոնտոն հասնելէն ետք երկիլ Լաոնտոն հասաւ նաև Ֆրանսայի արտաքին նախարարը է սասելու համար Իրաքի հիւանդութիւնը։ Երկար խորհրդակցութիւններ տեղի ունեցան Նէ ետք. բոլոր բժիշկները համաձայն գտնուեցան որ Իրաքի «ջրացքի փորձեն մը հայրերերը վտանգել ու անոր վիճակուհան և ժողովուրդին ապատութեան վնասել։

Ծորդանանի իրաւեան ոյժերը Կ'ԱՆՁԱՏՈՒԻՆ ԻՐԱՔԻՆ

Ամման.— Ինչպես ծանօթ է իրաւեան գինւ. ոյժեր կը գրաւեին Ծորդանանի մէջ ոռնի ոսս երեւոյթին նոն դրկուած էին Ծոր դանոր պատրաստելու համար։

Սակայն հանի մը օր առաջ Նուրի Սաիտի կողմէ գաղտնի հրամանագիր եկան այդ ոյժերու հրամանատարութեան ոռնի կր հրամանագին խոռվարարիններ տեղծելու Ծորդանանի մէջ համաձայն ծանապես տրուած ծրագրին, բայց իրաքեան ոյժերու հրամանատարութեան տակ կը գնե եւ քիչ պահէ կ'ըզդայ այդ հրամանատարութեան եղրահատելով։

Դամասկոս.— Արաբ. շրջանակներու մօտ այժ գտն Բաւէլիւ վարչապետ Սաալի, արտաքին նախարար Մարթամ Հոսիլ ալաու Իրաքի մէջ, մանաւանդ որ ատրուն հոսիլ պատ Իրաքի մէջ, ուր ժողովուրդը Նուրի Սաիտի վարարումը կը պահանջէ։

Նոյն շրջանակները կ'ասելցնեն թէ վերջերս ներ ունեցաւ մինչև ժամը 2ը։

Նոյն շրջանակները կ'ասելցնեն թէ վերջերս ներ ունեցաւ Թէյսալի յանձնաժող յատշախները Իրաքի կուսակցապետներու ու քաղաքական մարդոց կողմէ սատարութեան առաջ է ուր կը պարզուի թէ Իրաքի ժողովուրդին պայքարը նոր փուլի մը մէջ մտաւ որ ոչնչաւ առաջին օրերուն միայն ուսանողներն ու երիտասարդներն էին որ կը պայքարէին, իսկ հիմայ ա բոլոր ժողովուրդը մասնակցած է պայքարին։

ԱՄԵՐԻԿԱ ԻՐ ԳՈՑՔ ԿՐ ԼԱՅՏՆԷ

Ուաշինկթըն.— Ամերիկ. ռեսմ. Նախարարութիւնը յայտարարից թէ Մրազեալ Նահանգներ մեծ կարեւոր թնդ պիտի ստանան Պաղտատի Ուխտին անդամ Իրաքի, Փաքիսանի եւ Իրանի հետ ունեցած ռազմական համագործակցութեան շնորհիւ։

Նախարարութիւնը կ'ասելցնէ թէ նախագահ Այզընհաուր եւ Տալլա հանձնոյ դեսպանները այս յայտարարութեան, ար կը ձգտի հանգիստ թէ Միացեալ Նահանգներ կը պատգամեն Պաղտատի Ուխտի դաճնակից 4 պետութիւններուն...։

Իարնի թիւանդութիւնը

Ա՛նգլիա.— Լոնտոնի դեսպանատան ընդանդիութեան ընթացքին խոռուչէն Ֆրանսայի Քրիստիներէն մին նշմարելով զայն կը ժո կը կանչէ «Ֆրանսայի հոն կեցուր ըսելով։—

Երբ Ֆրանսայի Քրիստիները ժոռոցաւ խոռուչէն այս վերջինը բաւ անոր։—

«Լա՛ վերջին լուրերը, թէ իշխողներու ժողով մը գումարած է սասելու համար Իրաքի հիւանդութիւնը. Երկար խորհրդակցութիւններ տեղի ունեցան Նէ ետք. բոլոր բժիշկները համաձայն գտնուեցան որ Իրաքի «ջրացքի փորձեն մը հայրերերը վտանգել ու անոր վիճակուհան և ժողովուրդին ապատութեան վնասել։

ՏԵՂԱԿԱՏՈՒԹԻՒՆ

ՆԱԽԱԳԱՀԸ ԸՍԱԻ

Դամասկոս.— Նախագահ Բաւէլիւ այցելելով ժողովային Վերադրութեան վարչութեան վայրերը, ճառ մը խօսեցաւ ուր ըսաւ թէ ժողովուրդը ամրողջութեամբ Ողջ մասնակցի այդ փորձերուն և վարչուի դէնք կրելու և կրակելու, որովհետև իւրաքանչիւրը պատասխանութիւն մը ունի ընելիք։

Ապա Բաւէլիւ խօսքը ժողովուրդին ուղղելով ըսաւ.— «Պատրաստ եղէք բոլորին համար ալ առաջ դէնք կայ ինքնապաշտպանութեան և հայրենիքի վեհապետութեան ու անկախութեան համար»։

Ժողովուրդը խանդավառ ծափերով ընդունեց Ն. Վ. Բաւէլիւի յայտարարութիւնը։

ԿԱՐԵՒՈՐ ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Դամասկոս.— Նախարարաց խորհուրդը դէնք Հինդշաբթի կէսօրէ առաջ նիստ մը գումարեց, ուր ուսումնասիրեց Նէրքին և արտաքին կացութիւնը։

Այս խնդիրն առաջ կարևոր ժողով մը գումարուելու նախագահական պալատին մէջ սրուն ներկայ եղան նախագահ Բաւէլիւ վարչապետ Սաալի, արտաքին նախարար Մարթամ Հոսիլ ալաու Զօր. Նիզամ էլ Տին։

Նախարարներուն մեկնելէն ետք բանակի հրամանատարը պալատ մեծ նախագահին հետ խորհրդակցութիւններ ունեցաւ մինչև ժամը 2ը։

ՍՈՎԵՏ ԴԵՍՊԱՆԸ

Դամասկոս.— Նախարարաց խորհուրդը երեկ նիստ մը գումարեց, արտաքին նախարարը ժողովը ընդմիջեց և կէս ժամ ետոյ խորհրդակցութիւն մը ունեցաւ սոփոս դես պանին հետ։

Ան հրամկացութենէ ետք, մամլոյ ներկայացուցիչները հարց տուին դեսպանին թէ ինչ էր իր տեսակցութեանդարձի նպատակը նախարարին հետ ան քաւ թէ ընդհանուր հարցերու շուրջ խորհրդակցեցան։

Իսկ երբ հարց տուին թէ ինչ էր իր կարծիքը Սովետ Միութեան սահմաններու վրայ թրքական կեդրոնացումներուն շուրջ դեսպանը խնդաց ու ըսաւ թէ այդ մասին ոչինչ մեկնաբանելիքն չի կրնար տալ։

Մէյտանի ժողովրդային ընդիմութեան ՄԱՄԱՆԱԿՈՂՆԵՐՈՒ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐԸ

Մէյտանի ժողովրդային Ընդիմութեան հայրենական շարժումին մասնակցող հայր հեռաձիլ հեռագիրը գրած են Ն. Վ. Բաւէլիւին, վարչապետին Խորհրդարանի նախագահին և բա ակի հրամանատարին.—

Մենք Մէյտան թաղամասի ժողովրդ. Ընդիմութեան մասնակցողներս կը դատապարտենք այն դաւադրութիւնը ո կազմակերպած էր իմպերիալիստ Ծախատած գործակալներուն կողմէ, հակառակ դաշնադրելու համար սուրիական քաղաքի բանակը։

Կը պահանջենք ճնշել իմպերիալիստներուն բոլոր գործակալները որպէսզի դա ըլայ ամէն անոնց որոնք կը ծախսեն մեր հայրենիքը վտանգել ու անոր վճռակատաւ

ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ՀԱՐՑԵՐԸ

ՀՈՒՐԻ ԱԱԻՏ ԼՍԱՒ ԻՆԾԻ

Այս խոսքը մի տարի եղկոչ սկսել Կոմիտաս իսկ բերել գիտնալու համար, թե ինչպես կարելի է ստեղծել ազգային երաժշտական մշակույթ։ Ինչպես կարելի է ստեղծել ազգային երաժշտական մշակույթ, եթե ազգը ինքն իր մեջ չունի ազգային երաժշտական ոճ։ Ինչպես կարելի է ստեղծել ազգային երաժշտական ոճ, եթե ազգը ինքն իր մեջ չունի ազգային երաժշտական մշակույթ։

Այդպես էր մտածում Կոմիտասը, երբ ուսումնասիրում էր հայ ժողովրդական երգերը։ Նա գիտեր, որ հայ ժողովրդական երգերը ունեն ազգային ոճ, ազգային երաժշտական մշակույթ, որ հայ ժողովրդական երգերը ստեղծագործական մեծ հարստություն են։ Նա գիտեր, որ հայ ժողովրդական երգերը ունեն ազգային ոճ, ազգային երաժշտական մշակույթ, որ հայ ժողովրդական երգերը ստեղծագործական մեծ հարստություն են։

Կոմիտասը